

***Основні вимоги для введення в обіг/розповсюдження
нехарчової продукції згідно вимог законодавства
України «Про державний ринковий нагляд і
контроль нехарчової продукції»***

Витяг

**із Закону України « Про державний ринковий нагляд і контроль
нехарчової продукції», прийнятого Верховною Радою України
02.12.2010р. № 2735-VI**

Розділ I. Загальні положення

Стаття 1. Визначення термінів

державний ринковий нагляд (далі - ринковий нагляд) - діяльність органів ринкового нагляду з метою забезпечення відповідності продукції встановленим вимогам, а також забезпечення відсутності загроз суспільним інтересам.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані із здійсненням нагляду та контролю такої продукції:

- 1) послуги та роботи;
- 2) харчові продукти, харчові добавки, ароматизатори, дієтичні добавки та допоміжні матеріали для переробки харчових продуктів;
- 3) продукти тваринного походження;
- 4) корми, кормові добавки та премікси;
- 5) живі рослини і тварини;
- 6) продукція людського, рослинного і тваринного походження, що безпосередньо використовується як репродуктивний матеріал, призначений для відтворення;
- 7) спирт, алкогольні напої та тютюнові вироби;
- 8) лікарські засоби та ветеринарні препарати;
- 9) наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги і прекурсори;
- 10) ядерні матеріали, спеціальні матеріали, що розщеплюються, інша продукція у сфері використання ядерної енергії;
- 11) вироби військового призначення;
- 12) об'єкти містобудування;
- 13) об'єкти авіаційної діяльності.

Стаття 4. Мета ринкового нагляду і контролю продукції

Метою здійснення контролю продукції є забезпечення відповідності продукції, що ввозиться на митну територію України, встановленим вимогам до моменту її випуску у вільний обіг на митній території України та недопущення ввезення на митну територію України продукції, яка становить серйозний ризик суспільним інтересам.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Стаття 7. Права суб'єктів господарювання

1. Суб'єкти господарювання під час здійснення ринкового нагляду та контролю продукції мають право:

- 1) вимагати від посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд і контроль продукції, додержання вимог законодавства;
- 2) перевіряти наявність у посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд та контроль продукції, наявність службових посвідчень;
- 3) одержувати від посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд, копії посвідчень (направлень) на проведення перевірок та не допускати їх до проведення перевірок, якщо вони не надали копії таких документів;
- 4) бути присутніми під час здійснення всіх заходів ринкового нагляду;
- 5) одержувати в установленому порядку від органів ринкового нагляду і органів доходів і зборів необхідну, доступну та достовірну інформацію про результати ринкового нагляду і контролю продукції;
- 6) вимагати від посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд та контроль продукції, забезпечення конфіденційності будь-якої інформації, одержаної під час здійснення ринкового нагляду та контролю продукції, крім випадків, визначених цим та іншими законами України;
- 7) оскаржувати в установленому законом порядку будь-які рішення, приписи, дії та бездіяльність органів ринкового нагляду, органів доходів і зборів та їх посадових осіб;
- 8) звертатися за захистом своїх прав та інтересів до суду;
- 9) вживати за власною ініціативою заходів щодо запобігання та уникнення ризиків, які становить продукція, що надається ними на ринку, забезпечення відповідності цієї продукції встановленим вимогам та усунення порушень вимог, встановлених цим Законом та Законом України «Про загальну безпечність нехарчової продукції».

Стаття 8. Обов'язки суб'єктів господарювання

1. Обов'язки суб'єктів господарювання під час здійснення ринкового нагляду та контролю продукції встановлюються цим Законом, Законом України "Про загальну безпечність нехарчової продукції", виданими відповідно до них іншими нормативно-правовими актами, технічними регламентами.

2. Суб'єкти господарювання зобов'язані при здійсненні господарської діяльності ефективно взаємодіяти між собою під час вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, передбачених цим Законом.

{Частина третю статті 8 виключено на підставі Закону № 124-VIII від 15.01.2015}

{Частина четверту статті 8 виключено на підставі Закону № 124-VIII від 15.01.2015}

5. Суб'єкти господарювання зобов'язані надавати на вимогу органів ринкового нагляду документацію, що дає змогу ідентифікувати:

- 1) будь-який суб'єкт господарювання, який поставив їм відповідну продукцію;
- 2) будь-який суб'єкт господарювання, якому вони поставили відповідну продукцію.

6. Суб'єкти господарювання зобов'язані зберігати документацію, визначену в частині п'ятій цієї статті, протягом строку, встановленого відповідним технічним регламентом, а якщо такий строк технічним регламентом не встановлено:

1) виробник - протягом десяти років з дня введення ним відповідної продукції в обіг;

2) уповноважений представник, імпортер або розповсюджувач - протягом десяти років з дня одержання ним відповідної продукції.

7. У разі якщо виробник продукції не може бути ідентифікований органом ринкового нагляду, для цілей цього Закону особою, що ввела таку продукцію в обіг, вважається кожен суб'єкт господарювання в ланцюгу постачання відповідної продукції, який протягом узгодженого з органом ринкового нагляду строку (терміну) не надав документацію, що дає змогу встановити найменування та місцезнаходження виробника або особи, яка поставила суб'єкту господарювання цю продукцію.

ОРГАНІЗАЦІЯ РИНКОВОГО НАГЛЯДУ ТА ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 15. Права посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд

1. Посадові особи, які здійснюють ринковий нагляд, мають право:

1) проводити у випадках і порядку, визначених цим Законом, документальні перевірки та обстеження зразків продукції, відбирати зразки продукції і забезпечувати проведення їх експертизи (випробування);

2) безперешкодно відвідувати, за умови пред'явлення службового посвідчення та посвідчення (направлення) на проведення перевірки, у будь-який час протягом часу роботи об'єкта:

а) торговельні та складські приміщення суб'єктів господарювання і місця, зазначені у пункті 2 частини дев'ятої статті 23 цього Закону, для проведення перевірок характеристик продукції і перевірок стану виконання суб'єктами господарювання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів;

б) місця, зазначені в пункті 3 частини дев'ятої статті 23 цього Закону, для проведення перевірок додержання вимог щодо представлення продукції, яка не відповідає встановленим вимогам, перевірок характеристик продукції та перевірок виконання суб'єктами господарювання приписів і рішень відповідно до частини п'ятої статті 26 цього Закону;

в) місця, зазначені в пункті 4 частини дев'ятої статті 23 цього Закону, для проведення перевірок характеристик продукції;

3) вимагати від суб'єктів господарювання надання документів і матеріалів, необхідних для здійснення ринкового нагляду, одержувати копії таких документів і матеріалів. У разі якщо оригінали таких документів і матеріалів складені іншою мовою, ніж мова діловодства та документації державних органів, на вимогу органів ринкового нагляду суб'єкти господарювання зобов'язані за власний рахунок забезпечити їх переклад мовою діловодства та документації державних органів в обсязі, необхідному для здійснення ринкового нагляду;

4) вимагати від посадових осіб суб'єктів господарювання та фізичних осіб - підприємців надання у погоджений з ними строк усних чи письмових пояснень з питань, що виникають під час проведення перевірок і вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів;

5) складати акти перевірок та застосовувати в установленому законом порядку штрафні санкції до суб'єктів господарювання за порушення вимог

цього Закону, Закону України "Про загальну безпечність нехарчової продукції" та встановлених вимог;

6) складати на основі актів перевірок протоколи про адміністративні правопорушення у сфері здійснення ринкового нагляду та розглядати справи про відповідні адміністративні правопорушення згідно із законом України;

7) залучати у разі потреби в установленому порядку до здійснення ринкового нагляду працівників наукових установ та фахівців. На осіб, які залучені в установленому порядку до здійснення ринкового нагляду, поширюються обов'язки, визначені пунктами 1-5 частини першої статті 17 цього Закону;

8) вимагати від посадових осіб суб'єктів господарювання та фізичних осіб - підприємців припинення дій, які перешкоджають здійсненню заходів ринкового нагляду, а в разі їх відмови від припинення таких дій - звертатися до органів Національної поліції за допомогою.

Види продукції щодо яких органи ринкового нагляду Держпродспоживслужби здійснюють перевірки характеристик продукції

Енергоспоживчі продукти, в тому числі побутові холодильні прилади та побутові пральні машини

Побутові посудомийні машини

Електричне та електронне обладнання

Водогрійні котли, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі

Прилади, що працюють на газоподібному паливі

Сільськогосподарські та лісогосподарські трактори, їх причепи і змінні причіпні машини, системи, складові частини та окремі технічні вузли

Колісні сільськогосподарські та лісогосподарські трактори

Машини, призначені для застосування пестицидів і агрохімікатів

Обладнання

Радіообладнання і телекомунікаційне кінцеве (термінальне)

обладнання

Електричні лампи та світильники

Текстильні волокна і текстильні вироби

Мийні засоби і поверхнево-активні речовини

Неавтоматичні зважувальні прилади

Законодавчо регульовані засоби виміральної техніки

Засоби виміральної техніки

Низьковольтне електричне обладнання

Пляшки, які використовуються як мірні ємності

Іграшки

Взуття

Товари, які фасують за масою та об'ємом у готову упаковку

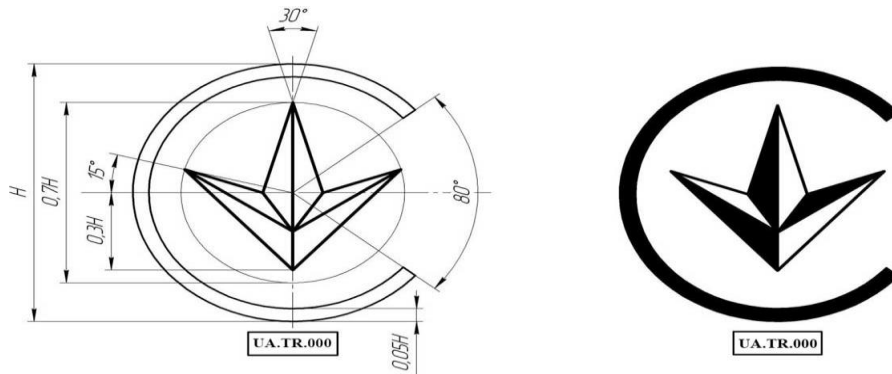
Види нехарчової продукції, стосовно яких технічними

регламентами не встановлено спеціальні вимоги щодо забезпечення її безпечності та щодо яких не здійснюється державний ринковий нагляд іншими органами.

Особливості проведення перевірок характеристик продукції

1) На початковому етапі перевірки об'єктами перевірки є:

а) наявність на продукції знака відповідності технічним регламентам (у тому числі ідентифікаційного номера призначеного органу з оцінки відповідності), якщо його нанесення на продукцію передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції, та додержання правил застосування і нанесення знака відповідності технічним регламентам;

б) наявність супровідної документації, яка має додаватися до відповідної продукції (зокрема інструкція з користування продукцією), етикетки, маркування, інших позначок, якщо це встановлено технічними регламентами, та їх відповідність встановленим вимогам;

в) наявність декларації про відповідність, якщо згідно з технічним регламентом на відповідний вид продукції продукція при її розповсюдженні має супроводжуватися такою декларацією;

Зразок декларації про відповідність

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ (№ XXXX)*

1. Модель апаратури/виріб (номер виробу, тип, номер партії чи серійний номер**) _____

2. Найменування та адреса виробника або його уповноваженого представника _____

3. Ця декларація видана під відповідальність виробника.

4. Об'єкт декларації (ідентифікація апаратури, яка дає змогу забезпечити її простежуваність; може включати кольорове чітке зображення у разі потреби для ідентифікації зазначеної апаратури) _____

5. Об'єкт декларації відповідає вимогам відповідних технічних регламентів: _____

6. Посилання на відповідні стандарти, включені до переліку національних стандартів, що були застосовані (із зазначенням дат видання стандартів), або посилання на інші технічні специфікації (із зазначенням дат видання специфікації), стосовно яких декларується відповідність _____

7. У разі залучення органу з оцінки відповідності: призначений орган з оцінки відповідності _____
(найменування, ідентифікаційний номер згідно з реєстром призначених органів)

виконав _____

(опис виконаних робіт)

та видав сертифікат _____

8. Додаткова інформація _____

Підписано

від

імені

та

за

дорученням

_____ 20__ р.

(місце та дата видачі)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові, найменування посади)

_____ (підпис)

*Присвоєння виробником номера декларації про відповідність є необов'язковим.

**Номери можуть бути також позначені літерами і цифрами.

2) на наступних етапах перевірки можуть бути проведені:

а) обстеження зразків відповідної продукції та ідентифікація виробника продукції;

б) відбір та експертиза (випробування) зразків продукції (у разі якщо є підстави вважати, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам).

Перевірки характеристик продукції проводяться:

1) у торговельних та складських приміщеннях суб'єктів господарювання;

2) у місцях використання продукції під час її монтажу та/або введення в експлуатацію (якщо відповідність продукції деяким встановленим вимогам може бути оцінена лише під час таких дій);

3) за місцем проведення ярмарку, виставки, показу або демонстрації продукції в інший спосіб;

4) у місцях зберігання під митним контролем продукції, митне оформлення якої призупинено за результатами контролю продукції.

Відповідальність суб'єктів господарювання за правопорушення у сфері ринкового нагляду згідно ЗУ «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»

Стаття 44. Відповідальність суб'єктів господарювання

1. Суб'єкти господарювання за порушення цього Закону несуть згідно з законами України цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність.

2. До особи, яка ввела продукцію в обіг або відповідно до цього Закону вважається такою, що ввела продукцію в обіг, застосовуються штрафні санкції у разі:

1) введення в обіг продукції, що становить серйозний ризик, - у розмірі від тисячі п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від двох тисяч п'ятисот до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) введення в обіг продукції, яка не відповідає встановленим вимогам (крім випадків, передбачених статтею 28 цього Закону), у тому числі нанесення знака відповідності технічним регламентам на продукцію, що не відповідає вимогам технічних регламентів, - у розмірі від п'ятисот до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. До розповсюджувача застосовуються штрафні санкції у разі:

1) розповсюдження продукції, на якій відсутній знак відповідності технічним регламентам, якщо його нанесення на продукцію передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції, - у розмірі від ста п'ятдесяти до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від двохсот до трьохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) розповсюдження продукції, щодо якої неналежно застосовано знак відповідності технічним регламентам (крім нанесення знака відповідності технічним регламентам на продукцію, що не відповідає вимогам технічних регламентів), - у розмірі від сімдесяти п'яти до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) розповсюдження продукції без декларації про відповідність, якщо згідно з технічним регламентом продукція при її розповсюдженні має супроводжуватися такою декларацією, - у розмірі від ста п'ятдесяти до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від двохсот до трьохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) недодержання умов зберігання продукції, яка ним розповсюджується, якщо внаслідок цього продукція стала такою, що становить серйозний ризик та/або не відповідає встановленим вимогам, - у розмірі від двохсот п'ятдесяти до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на особу вже було накладено штраф, - у розмірі від п'ятисот до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

4. До суб'єктів господарювання застосовуються штрафні санкції у разі:

1) невиконання або неповного виконання вимог рішення про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, визначених у частині першій статті 28 цього Закону, - у розмірі від двох тисяч п'ятисот до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для осіб, які ввели продукцію в обіг або відповідно до цього Закону вважаються такими, що ввели продукцію в обіг, та у розмірі від п'ятисот до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для розповсюджувачів;

2) невиконання або неповного виконання рішення про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, визначених у статті 29 цього Закону, - у розмірі від тисячі п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для осіб, які ввели продукцію в обіг або відповідно до цього Закону вважаються такими, що ввели продукцію в обіг, та у розмірі від трьохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для розповсюджувачів;

3) невиконання припису про негайне усунення порушень вимог щодо представлення за місцем проведення ярмарку, виставки, показу чи демонстрації в інший спосіб продукції, що не відповідає встановленим вимогам, - у розмірі від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за невиконання вимог рішення про негайне припинення представлення продукції за місцем проведення відповідного ярмарку, виставки, показу чи демонстрації в інший спосіб продукції - у розмірі від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

5. Відповідальність за порушення інших вимог цього Закону визначається згідно з законом.

Справи про накладення штрафів за порушення, визначені цією статтею, розглядаються керівниками органів ринкового нагляду або заступниками таких керівників у межах їх компетенції.

Суми штрафів, що накладаються органами ринкового нагляду, перераховуються до Державного бюджету України.

Про вчинення порушень, зазначених у цій статті, посадовими особами органів ринкового нагляду, що виявили правопорушення, складається протокол, який разом із поясненнями керівника, іншої відповідальної посадової особи та документами, що стосуються справи, передається посадовим особам, уповноваженим розглядати такі справи.

Керівник чи заступник керівника органу ринкового нагляду розглядає справу протягом 15 днів з дня отримання відповідних документів.

Рішення керівника чи заступника керівника органу ринкового нагляду про накладення штрафу оформляється постановою.

Суб'єкт господарювання має сплатити штраф у п'ятнадцятиденний строк з дня отримання постанови про його накладення.

У разі несплати штрафу в зазначений строк він стягується в судовому порядку.

Рішення про накладення штрафу в справах про порушення, передбачені цією статтею, може бути оскаржено відповідно до цього Закону.

6. Сплата штрафу не звільняє суб'єкта господарювання від відповідальності за шкоду, завдану споживачам (користувачам) продукції.

* **Неоподатковуваний мінімум доходів громадян** — грошова сума розміром у 17 гривень, встановлена пунктом 5 підрозділу 1 розділу XX Податкового кодексу України